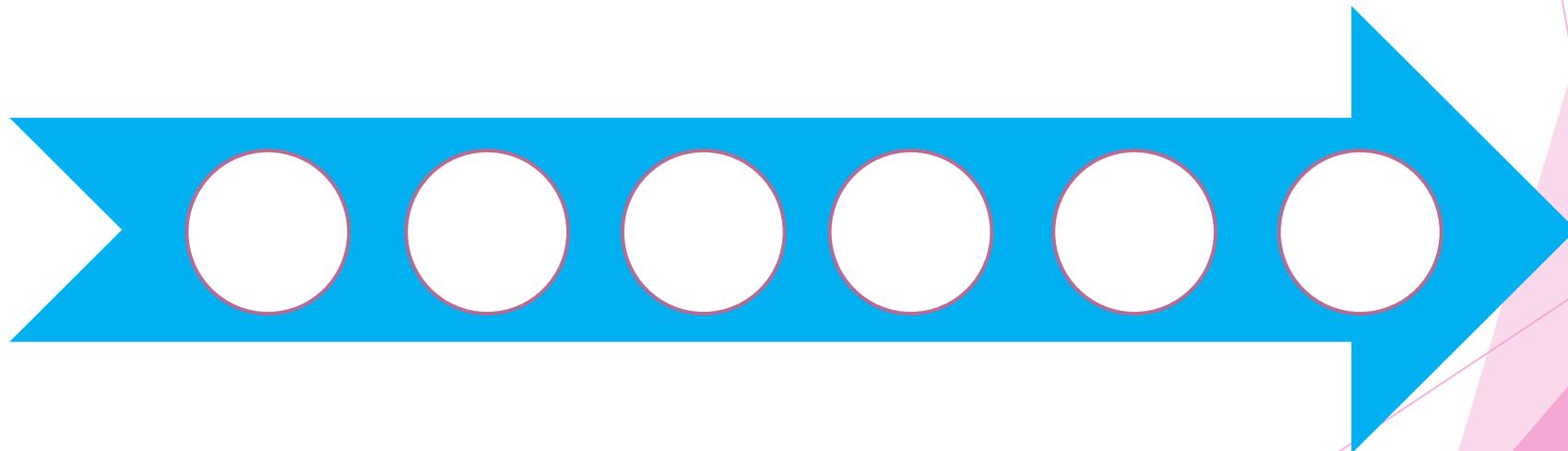

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี
ของการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

ผศ.สุพันธ์วดี ไวยรูป

สถานการณ์เด็กไทยในปัจจุบัน

จำนวน
ครัวเรือน
พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว
(ล้านครัวเรือน)

คุณพ่อคุณแม่เลี้ยงเดี่ยว

80%

ของ
ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว
เป็นครอบครัว
แม่เลี้ยงเดี่ยว

สถานการณ์เด็กไทย ในปัจจุบัน

สถานการณ์เด็กไทย ในปัจจุบัน

สสส × 101
สำนักงานสภานโยบาย
การอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

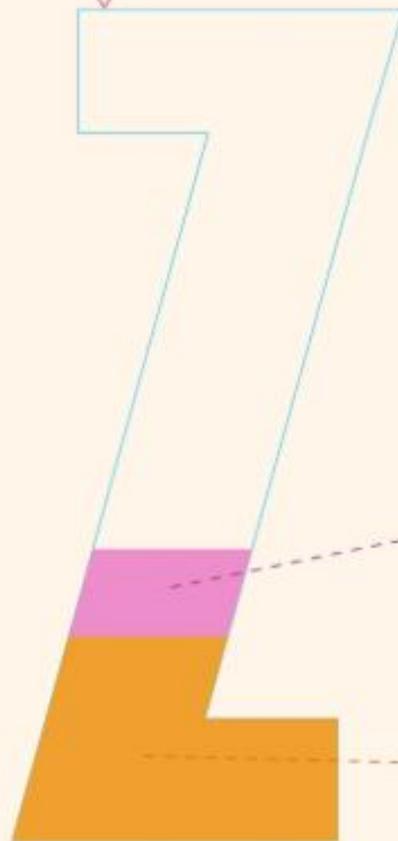
ตัวอย่างครอบครัว
เด็กไทยเจนซี-อัลฟา
จำนวน 1,340 ครอบครัว

บ้านพ่อแม่ ไม่พร้อมหน้า ของเด็กเจนซี-อัลฟา?

มากกว่า 1 ใน 3

ของครอบครัวที่มีเด็ก
เจนเนอเรชันซี-อัลฟา (generation Z-Alpha)
ซึ่งมีอายุระหว่าง 3-14 ปี มีแนวโน้ม
ไม่ได้อยู่พร้อมหน้าพ่อแม่ลูก

10.6%
อาศัยอยู่ใน
ครอบครัวแอ่งกลาง

24.3%
อาศัยอยู่ใน
ครอบครัวพ่อแม่
หรือแม่เลี้ยงเดี่ยว

ส่วนประกอบสำคัญสร้าง

เด็กที่มีความสุข
แข็งแรงทั้งกายใจ

เพจตามใจนักจิตวิทยา

https://www.youtube.com/watch?v=ruwaCk6UWHc&list=RDrugaCk6UWHc&start_radio=1

ส่วนประกอบสำคัญสร้าง
เด็กที่มีความสุข
แข็งแรงทั้งกายใจ

เพจตามใจนักจิตวิทยา

นักศึกษา
คิดว่า
ส่วนประกอบที่
สำคัญนั้น
คืออะไรบ้าง

เด็กเล็กเกือบครึ่ง ไม่ได้อยู่ใน 'ครอบครัวสมบูรณ์'

ถึงแม้ว่าครัวเรือนที่มีเด็กเล็กอาจมีรายได้ไม่สูงมากนัก แต่หากยังสามารถให้ 'เวลา' ในการเลี้ยงดูอย่างเพียงพอได้ ก็ยังสามารถช่วยทดแทนความไม่พร้อมทางการเงินได้บ้าง อย่างไรก็ตามปัญหาของสังคมไทยคือความไม่พร้อมทางการเงินมักมาคู่กับความไม่พร้อมหน้าของครอบครัวด้วย จากภาพที่เราเคยนึกถึงเวลาพูดถึงครัวเรือนเด็กเล็กที่จะต้องประกอบไปด้วย พ่อ-แม่-ลูก ก็มักจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยลง กล่าวได้ว่าครัวเรือนไทย 'ยิ่งจนก็ยิ่งไม่สมบูรณ์'

การสำรวจครัวเรือนแสดงให้เห็นว่าเด็กเล็กไทยเกือบครึ่ง ไม่ได้อยู่ในครอบครัวสมบูรณ์ ที่มีพ่อ-แม่-ลูกพร้อมหน้า SES 2023 แสดงให้เห็นว่าเด็กเล็กที่ได้อยู่ในครัวเรือนกับพ่อและแม่มีเพียง 57.5% เท่านั้น แปลว่าเด็กเล็กอีก 42.5% ต้องอยู่ในครัวเรือนที่ไม่พร้อมหน้ากัน

คิด for คิดส์

เด็กเล็กเกือบครึ่ง ไม่ได้อยู่ใน 'ครอบครัวสมบูรณ์'

ผู้อยู่อาศัยกับเด็กอายุ 0-6 ปี

57.4%

พ่อแม่

22.4%

ญาติ

16.8%

แม่

3.3%

พ่อ

การอบรมเลี้ยงดูเด็กยากหรือไม่ ?

1. ไม่เห็นจะยากเลย
ดู ๆ หน่อยๆ เดี่ยวก็กลัวไปเอง

2. ทำไมการเลี้ยงเด็กสักคน
ช่างยากเหลือเกิน

3. จะยากเลย ถ้าเราเข้าใจในตัวเขา

เห็นด้วยกับคำตอบไหน ?

มีคำตอบอย่างไร ?

<https://www.pngwing.com/en/free-png-zruuw>

ทำไมโรงเรียนอนุบาล
จำเป็นต้องรับครูที่จบอนุบาลโดยตรง

“ทำไมการเลี้ยงเด็กสักคนมันยากเหลือเกิน”

ปัญหาเกิดจากความคาดหวังสวนทางกับสิ่งที่เป็ “เรากำลังคาดหวังสิ่งที่เป็ผู้ใหญ่ในตัวเด็ก”

พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร หรือ ‘หมอไอ้’ กุมารแพทย์เวชศาสตร์วัยรุ่น ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

อิชย์อาณิคม์ ชิตวิเศษ

<https://thepotential.org/family/child-psychology-seminar/> เนื้อหาบางส่วนของวงเสวนา ‘เปิดโลกจิตวิทยาเด็ก: ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่กับ 3หมอและนักจิตวิทยาเด็กเจ้าของเพจชื่อดัง’ โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับ สำนักพิมพ์ **bookscape** และ **dtac**

ฝึก EF

1 خواب ทั่วโลก

2-3 خواب วังละนะ

4-7 خواب เล่นและทำงาน

7-12ปี เรียนหนังสือ

13-18ปี ไปละนะ

18-35ปี มีคนที่ใช้

35-65ปี ทำประโยชน์ให้คนอื่น

65ปี ไปได้ละ

พัฒนาการของเด็กว่า อายุ 0-2 ปี เป็นช่วงวัยที่เด็กต้องการความเชื่อใจ ต้องการให้พ่อแม่อยู่ใกล้ๆ กับพวกเขามากที่สุด

เมื่อเวลาผ่านไป ช่วงอายุ 3 ปี จะเป็นช่วงวัยที่พวกเขา**ต้องการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายของตัวเอง** ทุกสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเด็ก ไม่ว่าจะเป็นกุญแจรถ รีโมต หรือแม้แต่อาหาร **ทุกสิ่งเป็นของเล่น** ในสายตาของเด็กวัยนี้ เพราะพวกเขาไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งนี้คืออะไร

‘เมย์’ เมริษา ยอดมณฑป เจ้าของเพจ ‘ตามใจนักจิตวิทยา’ นักจิตวิทยาด้านเด็กและครอบครัว

ช่วงวัย 3-6 ปีของเด็ก

เป็นช่วงเวลาแห่งการพัฒนาประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้ครบ

การเร่งฝึกกล้ามเนื้อมัดเล็กอย่าง การฝึกเขียนคัดไทย ในเวลาที่ไม่ใช่ ทำให้เด็กส่วนใหญ่ต้องตกอยู่ในสถานการณ์จำใจทำ โดยที่ไม่เข้าใจว่า

ทำไมต้องทำ ความรู้สึกเชิงลบต่อการเรียนจึงเกิดขึ้นกับเด็ก

การเรียนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จนเกิดเป็นความรู้สึกต่อต้านครูและการบ้าน

ตัวอย่างการเล่นกับเด็กเพื่อเตรียมพร้อมเวลาที่ห่างไกลจากพ่อแม่

มาเล่น **จะเอ้** กัน

<https://youtu.be/Z5uOijQctsY>

การเลี้ยงดูเด็กสักคนหนึ่งเพื่อให้เติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีความประพฤติดี
จึงไม่ได้อยู่ที่ผลลัพธ์ แต่อยู่ที่กระบวนการในการสร้างเด็กคนหนึ่ง
ขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ได้ ดังนั้นพ่อแม่และทุกคนที่อยู่แวดล้อมเด็กจึง
จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสิ่งที่เป็นอยู่ ให้เป็นสิ่งที่เราอยากให้เขาเป็น
เพราะ...

“พ่อแม่(+ครู)ควรมีความสุขกับการเห็นต้นไม้เติบโต
และมีความสุขกับการได้รดน้ำ พรวนดินทุกวัน”

แนะนำ <https://youtu.be/xqB1-6hGTfw>

ดู clip

การเรียนรู้จากการเล่น

<https://youtu.be/ueYtilFRzsE>

งานครั้งต่อไป **งานกลุ่ม** ค้นคว้าข้อมูลไม่ต่ำกว่า 5 แหล่งที่มา
หาแนวคิดทฤษฎีของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปฐมวัย ดังนี้

- ▶ **Piaget** เพียเจต์
- ▶ **Arnold Gesell** กีเซล
- ▶ **Sigmund Freud** ฟรอยด์
- ▶ **Erikson** อิริคสัน
- ▶ **Albert Bandura** อัลเบิร์ต แบนดูรา
- ▶ **Lawrence Kohlberg** โคลเบอร์ก
- ▶ **Howard Gardner** ไฮเวิร์ด การ์ดเนอร์

*นำเสนอในรูปแบบที่สร้างสรรค์**onsite**

กลุ่มละไม่เกิน 10 นาที

*ตั้งโจทย์คำถาม 10 ข้อ

*นำเสนอ 30 กรกฎาคม 2568

All we need is love & care.